شهرآرا

۵شنبه
۲۳ اسفند ۱۳۹۷
۷ رجب ۱۴۴۰
شماره ۲۷۸۸
14 03 19

ویژه آخر هفته

نکوهش ترور و جنگ

طرح: LexDrewinski

برای هنرمندی همچون لکس درووینسکی (Lex Drewinski)، طراح و گرافیست شهیر لهستانی، طراحی پوستر به مثابه یک شیوه زندگی است. کارهای او، در عین سادگی، تأثیر عمیقی بر مخاطب دارد و شاید رمز این تأثیرگذاری شیوه اجرایی و زبان تصویری اوست. درووینسکی بیشتر آثارش را با مضامین اجتماعی و درون‌مایه اعتراض خلق می‌کند. اعتراض به نابرابری و بی‌عدالتی و نیز جنگ‌افروزی. برخی معتقدند آثار او در عین سادگی، تأثیری قدرتمند همچون بمب‌هسته‌ای در ذهن مخاطب دارد. او پوستر را یک رسانه پرنفوذ می‌داند که می‌تواند به واسطه آن اندیشه‌هایش را به شکلی که دوست دارد به تصویر بکشد. لکس درووینسکی معتقد است پوستر خوب مثل یک طنز خوب است، و هر چه زودتر مقصود خود را برساند بیشتر در ذهن بیننده باقی می‌ماند. تصویر پیش رو یکی از آثار مشهور این گرافیست لهستانی است که در نکوهش تفکر ترور و جنگ‌طلبی خلق شده است.

روزنوشت‌های شهری

مسافر سنت در هزاره سوم!(۶)

حجت الاسلام محمدرضا زائری
کارشناس مسائل فرهنگی

● **شنبه** - صبح خبر بزرگ‌ترین و تازه‌ترین اختلاس را می‌خوانم و عصر توی ترافیک پلیس را می‌بینم که موتورها را نگه می‌دارد، جوانی که موتورش را گرفته‌اند التماس می‌کند که شب عید وسیله روزی زن و بچه‌ام را نبرید.

● **یکشنبه** - کارمند اداره، پشت میز نشسته و بی‌اعتنا به ازدحام مراجعه‌کنندگان دارد به موبایلش ور می‌رود. مردم هم علاف و منتظر ایستاده‌اند. وقتی یک نفر اعتراض می‌کند با لحنی بی‌ادبانه و بی‌حوصله و توهین‌آمیز بهانه‌ای می‌آورد. چرا کسی به او نمی‌فهماند که حقوقش را همین مردم می‌دهند و در واقع صاحب‌کار و رئیس او هستند؟ پاسخ روشن است، متأسفانه کسی که باید این را یادآوری کند خودش این باور را ندارد.

● **دوشنبه** - دیرهنگام از مسیری متفاوت با عجله به سمت ایستگاه مترو می‌روم. فروشنده‌ای دم مغازه‌اش آشنا در می‌آید، مرا در آغوش می‌گیرد و می‌گوید ننویس، به خاطر زن و بچه‌ات ننویس، فایده ندارد. خوشحال می‌شوم که بالاخره یک نفر مشفقانه این طور نصیحتم می‌کند.

● **سه شنبه** - با یکی از دوستان پیاده عازم جایی هستیم و مسیرمان بی‌آنکه متوجه باشیم از جلوی وزارت صنایع می‌گذرد. اول صدای مردم را می‌شنویم که آن سوی خیابان تجمع کرده‌اند و فریاد می‌زنند و بعد نیروهای پلیس را می‌بینیم که این سوی خیابان مقابل در ورودی ساختمان ایستاده‌اند. مردم وقتی عبا و عمامه مرا می‌بینند یک‌باره شعارشان عوض می‌شود و یک‌صدا می‌گویند حاج‌آقا، حاج‌آقا، حمایت، حمایت. سرم را پایین می‌اندازم و با شتاب می‌گذرم، کاش می‌توانستم کاری بکنم. حالم از ناتوانی و بی‌خاصیتی خودم خوب نیست.

● **چهارشنبه** - مقصد را با اشاره دست به راننده یک تاکسی که پشت چراغ قرمز توقف کرده است می‌گویم و سر که تکان می‌دهد، در را باز می‌کنم. هنوز روی صندلی عقب ننشسته‌ام که تنها مسافر تاکسی که خانمی است در صندلی جلو به راننده پرخاش می‌کند و می‌خواهد پیاده شود. وقتی که متوجه می‌شوم به دلیل حساسیتش به لباس روحانیت ناراحت شده و تحمل نشستن توی تاکسی را ندارد می‌گویم خانم شما بمانید، من پیاده می‌شوم. این طرف چهارراه در را باز می‌کنم و بیرون می‌روم، دلم به حالش می‌سوزد.

● **پنجشنبه** - توی مترو معلمی جوان می‌گوید امروز حقوق اسفندماه را ریخته‌اند و فردا سال خمسی من است، باید چه کار کنم؟ پاسخی نمی‌دهم و توی دلم دعایش می‌کنم. با خودم می‌گویم وقتی این آدم دنبال تکلیف شرعی خودش هست، برخی صاحبان اموال کلان توجیه‌های شرعی برای هر کاری درست می‌کنند.

به وقت گشت و گذار

چشم‌انتظار اکران نوروزی

از آنجایی که این هفته فیلم جدیدی روی پرده سینما نیامده است و این شماره هم آخرین شماره ویژه آخر هفته ما در سال ۹۷است، تصمیم گرفتیم در این ستون یک پیشنهاد طلایی درباره فیلم‌های اکران نوروزی به شما بدهیم. فهرست فیلم‌هایی که قرار است نوروز در مشهد اکران شود اعلام شده و شما می‌توانید در صفحه هنر مطلب مبسوط آن را بخوانید ولی پیشنهاد می‌کنیم در بین این فیلم‌ها از دیدن «متری شیش‌ونیم» سعید روستایی غافل نشوید. این فیلم سیمرغ بلورین بهترین فیلم از دیدگاه تماشاگران را در جشنواره فجر امسال گرفت و مانند فیلم «ابد و یک روز» داستان و روایت جذاب و جدیدی از مشکلات اجتماعی مردم جامعه دارد.

به دیدن «ننه دلاور» بروید

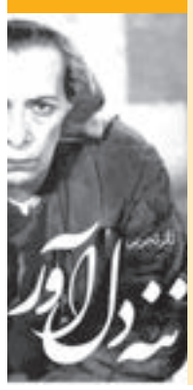

«ننه دلاور» عنوان تئاتری است که از روی یکی از نمایشنامه‌های معروف برتولت برشت از سوی آرش خیرآبادی بازنویسی شده است و این هفته آخرین هفته‌ای است که روی سن به اجرا می‌رود. با اینکه این نمایش نخستین پروژه پایان دوره کارگاه‌های تئاتر تجربی است ولی از لحاظ کیفیت اثری خوب است و حتما از دیدن آن لذت خواهید برد. «ننه دلاور» یک نمایش ضد جنگ است که سعی می‌کند پرچم صلح را بالا ببرد. داستان زنی که در خلال جنگ جهانی اول با جنگ و داستان‌های آن پیوند می‌خورد. شما می‌توانید برای دیدن این نمایش که پنجشنبه و جمعه ساعت ۱۸ روی سن می‌رود به تماشاخانه بهار واقع در مجتمع فرهنگی امام رضا(ع) در پارک ملت بروید.

آثار هنرمندان پیش‌کسوت برای شما

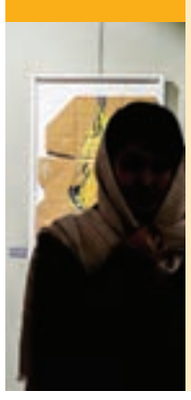

آن‌هایی که می‌خواهند آخر هفته با بازدید از یک نمایشگاه نقاشی فاز هنری بگیرند و کمی از دنیای خشک و ماشینی دور شوند، این هفته یک موقعیت عالی خواهند داشت. از امروز ساعت ۱۶:۳۰ به مدت ۳ روز یک نمایشگاه ممتاز از آثار هنری پیش‌کسوتان عرصه نقاشی در نگارخانه میرک افتتاح می‌شود. این نمایشگاه هنری در دو نوبت صبح و عصر، از ساعت ۱۰ تا ۱۲ و ۱۷ تا ۱۹ در نگارخانه میرک پذیرای بازدیدکنندگان است. حضور در این نمایشگاه برای عموم آزاد است و برای بازدید از آثار نقاشی این نمایشگاه تنها کافی است به نگارخانه میرک واقع در خیابان صاحب‌الزمان، نبش صاحب‌الزمان ۱۴ بروید.

بازدید از یک روستای اصیل

آخر هفته هوای خوبی انتظار مشهدی‌ها را می‌کشد که جان می‌دهد برای گشت و گذار در دل طبیعت. پیشنهاد ما به شما بازدید از روستای اصیل و زیبای بُقمج است. روستایی پلکانی که خانه‌هایی از جنس سنگ و چوب دارد و در شاهنامه فردوسی نیز از آن نام برده شده است. این روستا پایتخت تنباکوی ایران است و در کنار طبیعت زیبا، مزارع تنباکوی وسیعی دارد. فاصله این روستا از مشهد ۸۵کیلومتر است و برای رفتن به این روستا باید به سمت جاده چناران بروید و ۳۴کیلومتر بعد از جاده آرامستان «بهشت زینب» به این روستا برسید. امکانات گردشگری این روستا متوسط به حساب می‌آید اما خونگرمی و مهمان نوازی مردمانش لذت سفر به این منطقه را دو چندان می‌کند.

گزارش داغ

این هفته روزنامه شرق گزارشی داغ به بهانه سالروز ترور سعید حجاریان که از چهره‌های سرشناس جریان اصلاحات است منتشر کرد. این گزارش شامل مصاحبه با خود حجاریان (درباره شرایط جانبازی و نگاهش به این مقوله) و روایت‌هایی مختلف از ماجرای ترور و سرنوشت افرادی است که در آن نقش داشتند. خواندن این گزارش پس از گذشت سال‌ها از ترور حجاریان به خواننده دید بهتری درباره این اتفاق مهم در تاریخ سیاسی کشورمان می‌دهد.

جدول ۲۶۳۸

shahr.puzzle@shahrara.com

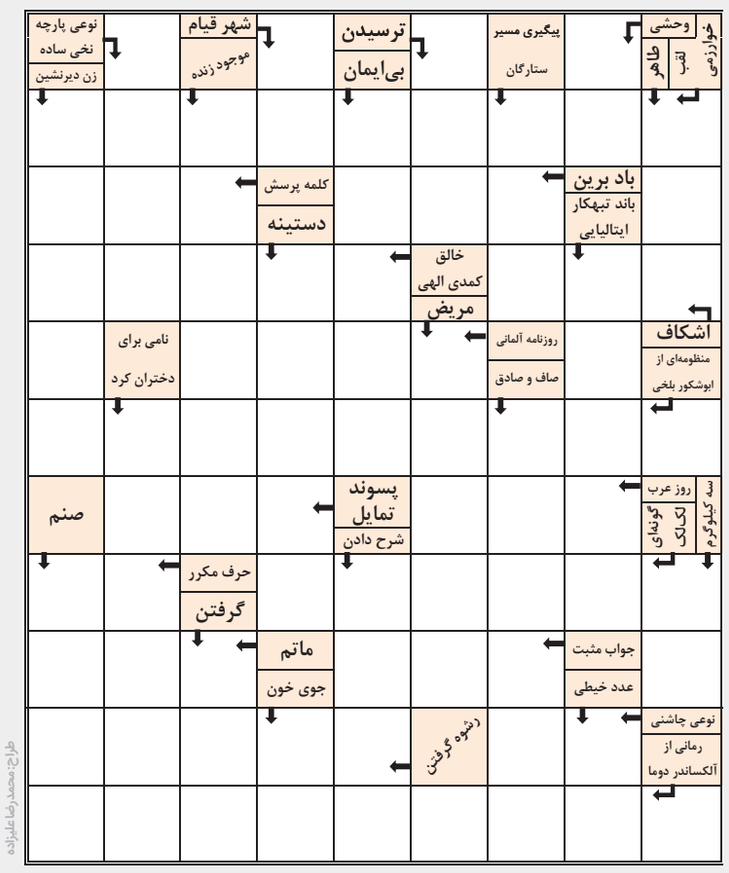

طراح: محمدرضا علیزاده

پاسخ جدول ۲۶۳۷

ف	بولوار موازی پیروزی وحدانیت	س	صحنه نمایش اجاره میدان تهرانی	ک	چ	توگوشی سایبان سوره ۹۰ قرآن	ع	خواننده کوچ عاشقانه رشته مهندسی
ک	ی	ن	و	ر	ت	ک	ل	ا
و	گ	امر از گفتن واحد فشار	ن	ا	ر	ا	ی	رفقا شناخت
ر	ا	ب	ک	ی	به‌کلی فصل نخست	ف	ر	ع
ی	ن	ا	فوری تصادفی	ه	ب	ر	ض	فنی‌اش را کشتی‌گیر می‌زند
در وسط	گ	ر	ا	ساز الکترونیکی سخنان پیهوده	ه	و	ا	س
م	ی	دریا تنها عزوه بدون حضور امام‌علی(ع)	ت	ی	ا	ن	ع	شهر آثار توجه کلام معتبر
ا	نظرات انتخاباتی	ت	ف	ا	ر	مهربانی چند سنت	ص	ن
ب	ا	ب	ا	ن	ناخلف سوغات اصفهان	س	ا	بنیان اروپای قدیم آروزه
ی	ر	و	ق	یار کتری	گ	ن	ر	ف
ا	ک	ا	ی	د	ز	ن	اقارب	ک

فیلم بین

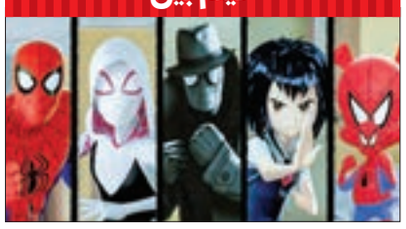

بازگشت اعتماد به مردعنکبوتی

عماد پورشهریاری | مرد عنکبوتی، مهم‌ترین انیمیشن سال گذشته میلادی بود. گلدن گلوب و اسکار را بُرد و استاندارهای یک فیلم ابرقهرمانی را ارتقا داد. آن هم در قالب انیمیشن. البته این فیلم از جنس فیلم‌هایی مانند «وال‌ئی» یا «درون و بیرون» است که تلاش می‌کند جایی بین آثار کارتونی کودکانه و انیمیشن‌های بزرگسال قرار می‌گیرد. «مرد عنکبوتی: به درون دنیای عنکبوتی» داستان یک نوجوان سیاه‌پوست به نام مایلز مورالس است که به همان ترتیب مشهور از سوی یک عنکبوت خاص گزیده می‌شود و قدرت‌های عجیب و غریبی به دست می‌آورد. مایلز مانند بسیاری از نوجوانان هم سن و سال خود با محیط خانه و مدرسه مشکل دارد و رابطه با پدرش هم چنان گرم و صمیمی نیست. جای پدر را اما تا حد زیادی عموی اسرارآمیزش پُر می‌کند. مایلز بعد از عنکبوتی شدن توان کنترل یا استفاده به موقع از قدرت‌هایش را ندارد، در حقیقت او به چنین خودباوری نرسیده است. در سوی تاریک ماجرا، تبهکاری کارکشته در تدارک آزمایشی است که ممکن است جهان را نابود کند. اما آیا یک ابرقهرمان بی‌تجربه و بدون اعتماد به نفس می‌تواند شهر را نجات دهد؟ رابطه با پدر و عمویش به چه سرانجامی خواهد رسید؟

البته مرد عنکبوتی تنها نیست و عنکبوتی‌های مشابهی از زمان‌های مختلف به کمک او آمده‌اند. در داستان، بعدهای زمانی درهم می‌ریزد و شخصیت‌هایی با تکنیک‌های مختلف انیمیشنی وارد قصه می‌شوند. یکی سیاه‌وسفید است و دیگری خوکی است به سبک فیلم‌های واگ بانی! یکی اصلا زن عنکبوتی است و دیگری به سیاق انیمه‌های ژاپنی تصویر شده است. شکسته شدن مفهوم زمان و مکان، تکثیر قهرمان، صداپیشگی و موسیقی مطلوب حتی با وجود تکرار یک قصه کلیشه‌ای با آدم بدها بارها به تصویر کشیده شده است. این آخرین اسپایدرمن را به بهترین روایت از این موجود جهش یافته بدل کرده است. فیلمی که هم برای کودکان و هم برای بزرگ‌ترها جذابیت خواهد داشت. به خصوص اینکه تاکنون هیچ یک از ابرقهرمانان مارول یادی سی تا این اندازه به قالب کمیک استریپ نزدیک نشده بودند.

تماشای فیلم از فیلیمو

جا کتابی

معمای نفت، از رونق تا رکود

علیرضا وفایی‌نیا | احتمالا شما هم در میان خبرهای این روزها، از حال و روز اسفبار مردم ونزوئلا چیزهایی شنیده‌اید. ونزوئلا پنجمین صادرکننده بزرگ نفت در دنیاست، اما مردمانش در خیلی موارد حتی درآمد کافی برای سیر کردن شکم خود و خانواده‌شان را هم ندارند. به راستی نفت را باید طلای سیاه نامید یا بلای سیاه؟ چرا مردمان زیادی در عین حال که بر روی میلیاردها بشکه نفت نشسته‌اند، این قدر فقیرند؟ این‌ها سؤال‌هایی است که خیلی از اقتصاددان‌ها و همچنین ساکنان کشورهای صادرکننده نفت از خود پرسیده‌اند.

کتاب «معمای فراوانی» نگاهی دارد به زوایای مختلف دولت‌های نفتی و اینکه چرا دولت‌های صادرکننده نفت مثل ونزوئلا، ایران، نیجریه و الجزایر که تفاوت‌های زیادی با هم دارند، در خلال دوران پس از رونق عظیم نفتی دهه ۱۹۷۰ میلادی، مسیرهای توسعه مشترکی را انتخاب کردند و گرفتار نتایج ناامیدکننده یکسانی شدند. نویسنده به توضیح عوامل چندلایه اقتصادی و سیاسی می‌پردازد که ماهیت دولت در کشورهای صادرکننده نفت را تعیین می‌کند و نیز توضیح می‌دهد چرا رونق‌های نفتی، حکومت‌های این کشورها را بی‌ثبات کرده‌است.

این کتاب نشان می‌دهد چگونه با ورود سیل آسای درآمدهای نفتی به اقتصاد کشورهای صادرکننده نفت، حوزه اختیارات و تعهدات دولت گسترش می‌یابد، اما در عین حال اقتدار نهادهای قانونی آن تضعیف می‌شود. وابستگی به نفت آن‌ها را به سمت تمرکزگرایی شدید قدرت سیاسی و نظام اداری آشفته و نامنسجم هدایت می‌کند. نویسنده مهم‌ترین ویژگی دولت‌های نفتی را در قوانینی جست‌وجو می‌کند که حق بهره‌برداری از منابع را به دولت اعطا می‌کند رانت عظیمی که بسیار بیشتر از سود به دست آمده در بخش خصوصی است و باعث از بین رفتن توان رقابت بخش خصوصی با دولت می‌شود. کتاب با یک پیشگویی در دهه ۷۰ میلادی آغاز می‌شود. «تری لین کارل» دانشجوی دکترای اقتصاد دانشگاه استانفورد در آن سال‌ها به ونزوئلا رفت تا پژوهشی درباره تاریخچه تشکیل اوپک بنویسد. اما «خوان پابلو آلفونسو» بنیانگذار سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در دیداری که با لین کارل داشت به او گفت «به جای بررسی تاریخچه اوپک، بررسی کن که نفت با ونزوئلا چه می‌کند. ۱۰سال بعد، ۲۰سال بعد، خواهید دید که نفت ویرانی و بیچارگی برای ما به ارمغان می‌آورد». «معمای فراوانی» را نشر نی در ۴۳۲ صفحه و با قیمت ۴۰هزار تومان منتشر کرده است. خیلی از مسائل بررسی‌شده در این کتاب برای کشور ما نیز مصداق دارد و در نزدیکی روز ملی شدن صنعت نفت خواندن آن خالی از لطف نیست.

خرید کتاب از نشر نی

معرفی آلبوم

عشیران

در روزهایی که مارکت موسیقی طلب موسیقی‌های پاپ و عاشقانه دارد، خواننده‌هایی که سراغ موسیقی سنتی و کلاسیک ایرانی بروند انگشت‌شمار شده‌اند. مجتبی عسگری اما از خوانندگانی است که در آلبوم جدیدش به نام «عشیران» قطعه‌هایی خوب و شنیدنی با آوازها و موسیقی ایرانی ساخته است. آهنگسازان و طراحان موسیقی این مجموعه سعید کردمافی و علی کاظمی، نوازندگان متبحر سنتور و تار هستند. «عشیران» یکی از شعبه‌های بیست‌وچهارگانه موسیقی ایرانی است که نشان از تعلق خاطر پدیدآوردندگان آلبوم به موسیقی سرزمینمان دارد. این آلبوم شامل ۷قطعه است و علاوه بر گوش‌نواز بودن، ظرافت‌هایی دارد که برای اهل هنر مشخص می‌شود و قطعا از شنیدن آن لذت خواهید برد.